

МЕТОДОЛОГІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДЧИКАМИ

*Дем'янишина О.А., к.е.н., доцент
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини*

У процесі будь-якої господарської діяльності суб'єкт господарювання так чи інакше вступає у відносини із постачальниками та підрядчиками, а це тягне за собою розрахунки і облік за ними.

Проводячи свою діяльність суб'єкт господарювання по відношенню до постачальника завжди виступає покупцем певних товарно-матеріальних цінностей, різних послуг (навіть електроенергії, води, газу, послуг зв'язку, автопослуг тощо).

Всі розрахункові взаємовідносини між постачальниками і покупцями розпочинаються із укладання між ними договору (угоди).

Розрахунки з постачальниками та підрядниками займають вагоме місце в системі розрахункових операцій, а також є найважливішою складовою бухгалтерської діяльності, оскільки вони впливають на формування основної частини грошових надходжень підприємств [1].

Ведення обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками, його нормативно-правове регулювання здійснюється відповідно із П(С)БО 11 «Зобов'язання» [5]. Методологія обробки облікової інформації залежить від величини підприємства, його організаційно-правової форми господарювання та обраної форми бухгалтерського обліку.

В контексті гармонізації бухгалтерського обліку та фінансової звітності, хотілось би наголосити на тому, що визнання кредиторської заборгованості згідно з П(С)БО 11 та МСФЗ 37 досить відрізняються.

Якщо розглядати міжнародний бухгалтерський облік то потрібно зазначити, що в Міжнародних стандартах фінансової звітності (МСФЗ) немає спеціального стандарту, присвяченого дебіторській і кредиторській заборгованості. Визначення, класифікація, порядок відображення в обліку дебіторської і кредиторської заборгованості регулюються МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти – визнання та оцінка».

До кредиторської заборгованості також застосовується МСФЗ (IAS) 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи».

Інформація у фінансовій звітності про дебіторську та кредиторську заборгованість викладається в МСФЗ (IAS) 32 «Фінансові інструменти – розкриття та подання інформації».

Згідно українського законодавства, бухгалтерський облік кредиторської заборгованості регламентується П(С)БО 11 «Зобов'язання» і визначається, як «зобов'язання оплатити товари або послуги, які були отримані або поставлені, або на які були виставлені рахунки-фактури, або вони були формально узгоджені з постачальником» [2].

Створення будь-якого суб'єкта господарювання, кінцевою метою для себе ставить отримання прибутку, а це неможливе без наявності обладнання, устаткування, будівель, без сировини, матеріалів, отриманих певних послуг. Цей процес повинен здійснюватися безперервно та рівномірно, оскільки надлишок або недостача матеріальних запасів негативно впливає на кінцевий результат господарської діяльності [2].

Основною причиною виникнення розрахункових операцій з постачальниками та підрядниками є укладення договору (угоди). При цьому виникає юридичне зобов'язання, яке не відображається на рахунках бухгалтерського обліку та в балансі.

Для обліку розрахунків із постачальниками та підрядниками за одержані товарно-матеріальні цінності, виконанні роботи та надані послуги використовується рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», який має лише три субрахунки [3].

На нашу думку, така деталізація не є досконалою, оскільки необхідно враховувати період погашення заборгованості, а також виконання умов погашення.

Для удосконалення ведення обліку кредиторської заборгованості за відповідними контрагентами пропонуємо ввести додаткові аналітичні рахунки до рахунка 63: 631.1 «Заборгованість перед вітчизняними постачальниками, термін сплати якої ще не настав»; 631.2 «Прострочена заборгованість перед вітчизняними постачальниками»; 631.3 «Безнадійна заборгованість перед вітчизняними постачальниками»; 632.1 «Заборгованість перед іноземними постачальниками, термін сплати якої ще не настав»; 632.2 «Прострочена заборгованість перед іноземними постачальниками»; 632.3 «Безнадійна заборгованість перед іноземними постачальниками» [3].

Застосування в обліку даних рахунків сприятиме контролю над кредиторською заборгованістю, термінами її сплати, що дасть змогу більш чітко планувати рух грошових коштів з урахуванням необхідності проведення розрахунків із постачальниками та підрядниками.

Отже, для розширення діяльності господарюючих суб'єктів, узгодження інформації про дебіторську та кредиторську заборгованість під час здійснення розрахункових операцій, потрібно проводити постійний контроль за їх проведенням та відображенням у бухгалтерському обліку.

Література:

1. Демченко Я.М. Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками / Я.М. Демченко В.М. Прохорова // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2014. – Вип. 1(28). – С. 96-108.
2. Кобилянська І.О. Методика обліку і аудиту розрахунків підприємства з постачальниками і підрядниками / О.І. Кобилянська, Г.Ю. Кобилянська, Ж.В. Гребенчук // Електронне наукове видання з економічних наук «Modern

Economics». – 2017. – № 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?. – Заголовок з екрану.

3. Бабенко Л.В. Прикладні аспекти обліку та внутрішнього контролю розрахунків із постачальниками і підрядниками / Л.В. Бабенко, В.В. Фесенко, К.Ю. Цьома // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит – 2016. – Вип. 4(04). – С. 419-424.

ПОДАТКОВЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ЯК ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Курчата І.М., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Відмінною рисою українського податкового права є внесення постійних змін в законодавство про податки і збори. В результаті платник податків не в змозі вчасно зорієнтуватися в методиках розрахунку податків, особливо більш складних, таких як ПДВ і акцизи. На тлі названих проблем актуальним є кваліфікована допомога фахівців, які допоможуть вирішити конкретну проблему, або періодично консультивати зі складних питань, або взяти клієнта-платника податків на постійне абонентське обслуговування, здійснюючи за клієнта його функції за розрахунками з бюджетом.

Податкове консультивання – це підприємницька діяльність з надання платникам податків консультаційних, інформаційних та представницьких послуг в сфері оподаткування, яка надається незалежними від податкових органів суб'єктами, з метою розв'язання проблем клієнта або створення умов, при яких клієнт зможе це зробити самостійно. До послуг податкових консультантів відноситься відновлення і ведення податкового обліку, складання документів для обчислення податкових баз, підбір документів, які обґрунтовують податкові пільги, складання податкових декларацій. Крім того, консультанти можуть розробляти алгоритми оптимізації оподаткування, пропонуючи клієнтові змінити податковий режим або переобладнати виробництво, а також виступати в судових розглядах на стороні клієнта або виступати від його імені.

Одним з захисних факторів на користь клієнта є обов'язок консультанта бути членом однієї з самоорегульованих організацій, яка здійснює внутрішній контроль за професійною етикою і порядністю своїх членів.

Основоположним принципом є об'єктивність консультанта, який передбачає, що запропоновані методи і рекомендації вирішення проблеми замовника розроблялися без будь-якого тиску як з боку замовника, так і сторонніх осіб, в тому числі фінансових інтересів консультанта. Об'єктивність роботи консультанта залежить від ступеня його незалежності від зовнішніх людей і керівництва клієнта, а також інших відносин, в які включено консультант. Незалежність і об'єктивність є одним з важливих умов побудови довіри клієнта до консультанта.